

รายงานสรุปผลการประชุม

2006 OSCE – Thailand Conference on Challenges to Global Security:

From Poverty to Pandemic

วันอังคารที่ ๒๕ - วันพุธที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕

โรงแรมดุสิตธานี

กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Cooperation in Europe – OSCE) ได้จัดการประชุม 2006 OSCE – Thailand Conference on Challenges to Global Security: From Poverty to Pandemic ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕ ที่โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพฯ โดยมี นายกุลกมุท สิงหรา ณ อยุธยา อธิบดีกรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ และเอกอัครราชทูต Mr. Jan Deboutte หัวหน้าฝ่ายความร่วมมือทวิภาคี กระทรวงการต่างประเทศ ราชอาณาจักรเบลเยียม เป็นประธานการประชุมร่วมกัน

การประชุมในครั้งนี้ แบ่งเป็น ๕ วาระ ได้แก่

๑. พิธีเปิด (Opening Session)

๒. การประชุมวาระที่ ๑ หัวข้อ “การเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงของความมั่นคงโลก : ผลสะท้อนและมุมมองต่างๆ” (The Changing face of global security : reflections and perspectives)

๓. การประชุมวาระที่ ๒ หัวข้อ “ความยากจนสู่โรคระบาด : การเผชิญภัยคุกคามต่อความมั่นคงของภูมิภาค” (Poverty to Pandemic : Countering Threats to Regional Security)

๔. การประชุมวาระที่ ๓ หัวข้อ ความท้าทายและโอกาสในการร่วมมือในส่วนภูมิภาคเพื่อความมั่นคงของมนุษย์โลก (Challenges and opportunities for regional co-operation for global human security)

๕. การสรุปการประชุม (Concluding Session)

ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. พิธีเปิด

นายกุลกมุท สิงหรา ณ อยุธยา ประธานร่วมการประชุม และเอกอัครราชทูต Mr. Jan Deboutte ได้ร่วมกันกล่าวแสดงความยินดีและกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม ก่อนการเข้าสู่การประชุมในวาระต่างๆ

ดร. กันตธีร์ ศุภมงคล รักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวสุนทรพจน์ ในวาระพิเศษ เน้นถึงความสำคัญของไทยในการให้ความร่วมมือกับ OSCE ต่อการจัดการปัญหาด้านความมั่นคงของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการประชุมในครั้งนี้มีขึ้นในช่วงเวลาที่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์กำลังอยู่ในความสนใจของโลก ดร.กันตธีร์ฯ ยังได้เน้นย้ำถึง บรรดาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีความรุนแรง และส่งผลให้เกิดผลกระทบอย่างซับซ้อนต่อมนุษยชาติ เช่นเดียวกันกับภัยคุกคามรูปแบบเดิม ทั้งนี้ ดร.กันตธีร์ฯ เรียกร้องให้เพิ่มการสร้างความร่วมมือทั้งในด้านการระดมทรัพยากร รวมไปถึงความร่วมมือด้านเครือข่ายของประเทศต่างๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ ในการป้องกัน และจัดการกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่เหล่านี้ มิให้พัฒนาเป็นภัยคุกคามร้ายแรงในระดับโลก

ดร. Dimitrij Rupel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐสโลวีเนีย¹ กล่าวถึงความจำเป็นในการเพิ่มระดับความร่วมมือกับประเทศหุ้นส่วนฝ่ายเอเชียและได้กล่าวถึงภาพรวมของบทบาทในเชิงรุกของ OSCE ขณะที่เขาดำรงตำแหน่งประธาน OSCE ในปี ๒๕๔๘ ทั้งการสานความร่วมมือระหว่าง OSCE กับบรรดาประเทศหุ้นส่วน การสนับสนุนการเลือกตั้งประธานาธิบดีในรัฐอิสลามอัฟกานิสถาน รวมถึงการดำเนินแผนปฏิบัติการ (Road Map) เพื่อสร้างแนวคิดในการหารือถึงบทบาท และความสามารถเชิงจัดการของ OSCE ในอนาคต

ทั้งนี้ ดร. Dimitrij เชื่อว่า ในการจัดการกับประเด็นความยากจน และโรคร้ายแรงนั้น แม้ OSCE จะไม่ใช่องค์กรด้านการพัฒนา และด้านสาธารณสุข แต่ OSCE มีกลไกในการเข้าถึง และในการจัดการลดปัญหาที่เป็นภัยต่อความมั่นคงที่เกิดจากประเด็นข้างต้น โดยการจัดการกับโรคร้ายแรงนั้น ต้องมีการจัดการที่มาจากความร่วมมือร่วมกันอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังเห็นว่า การสร้างความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบหลักในการจัดการกับบรรดาปัญหาความยากจน รวมไปถึงประเด็นการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมนั้นมีส่วนช่วยในการขจัดปัญหาดังกล่าวเช่นกัน

Marc Perrin de Brichambaut เลขาธิการ OSCE ได้เสนอประเด็นซักถาม ที่เห็นว่า เป็นประโยชน์ ต่อการหารือในการประชุมครั้งนี้ กล่าวคือ

๑. กระบวนการต่างๆ ที่ OSCE จะสนับสนุนอัฟกานิสถาน และ มองโกเลีย ในการเข้าร่วมเป็นประเทศหุ้นส่วนฝ่ายเอเชีย เพื่อให้ทั้งสองประเทศสามารถบรรลุการปฏิบัติตามข้อผูกพันและกติกาต่างๆ ตามมาตรฐานของ OSCE

๒. ความจำเป็นในการจัดตั้งเครือข่ายเพื่อสนองตอบต่อวิกฤติการณ์ที่จะเป็นกลไกในการประสานงานระหว่างนานาประเทศรวมถึงองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดการจัดการอย่างเร่งด่วนในกรณีที่มี

¹ ประธาน OSCE (Chairmen-in-Office) ปี ๒๕๔๘ , <http://www.osce.org/about/17178.html>

ภัยคุกคามต่อความมั่นคงในลักษณะพิเศษ ซึ่ง รวมไปถึงภัยคุกคามต่าง ๆ ที่มาจากความยากจนและโรคระบาดร้ายแรง

๓. ความจำเป็นในการติดตามที่เป็นรูปธรรมต่อข้อแนะนำต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประชุม OSCE – Korea ในปีที่ผ่านมา(๒๕๔๘) โดยเฉพาะในประเด็นการเพิ่มระดับของการเจรจาที่มีอยู่ระหว่าง OSCE กับการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum - ARF) ซึ่งเชื่อมโยงถึงประเด็นความสำคัญของการประชุมคณะทำงานต่อประเด็นการทูตเชิงป้องกัน ในการประชุม OSCE – Japan ในปี ๒๕๔๗

เอกอัครราชทูต Jan Deboutte ให้ความสำคัญของการสร้างความร่วมมือระหว่าง OSCE และประเทศหุ้นส่วนทั้งจากฝ่ายเอเชีย และเมดิเตอร์เรเนียน² ในปัจจุบัน (๒๕๔๙) และกล่าวอ้างถึงบทบาทของนาย Karel De Gucht รัฐมนตรีต่างประเทศราชอาณาจักรเบลเยียม ประธาน OSCE (Chairmen-in-Office) คนปัจจุบันในประเด็นการสร้าง Partnership Fund ในการสนับสนุนทางการเงินต่อการเพิ่มระดับการพบปะ และการเจรจาหารือระหว่าง OSCE และบรรดาประเทศหุ้นส่วน โดยเฉพาะหุ้นส่วนฝ่ายเอเชีย

๒. การประชุมวาระที่ ๑ ภายใต้หัวข้อ “การเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงของความมั่นคงโลก : ผลสะท้อนและมุมมองต่าง ๆ” (The Changing face of global security : reflections and perspectives)

ผู้ดำเนินการประชุม : นายกุลกมุท สิงหรา ณ อยุธยา อธิบดีกรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ

ผู้จัดรายการประชุม : Mr. Arturo Perez Martinez , Deputy Head of the Permanent Mission of Spain to the OSCE

ผู้อภิปราย : - H.E. Dr. Helga Konrad, OSCE Special Representatives on Combating Trafficking in Human Beings
- H.E.Dr. Rakhat Aliyev. First Deputy of the Minister of Foreign Affairs-
Special Representatives of the Republic of Kazakhstan on Cooperation with the OSCE
- H.E. Ambassador Brendan Moran, Head of the Permanent Mission of Ireland to the OSCE

² ประเทศหุ้นส่วนเพื่อความร่วมมือฝ่ายเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean Partners for Co-operation) ปัจจุบันมี ๖ ประเทศ ได้แก่ อัลจีเรีย อียิปต์ อิสราเอล จอร์แดน โมร็อกโก และตูนิเซีย ซึ่งเข้าเป็นประเทศหุ้นส่วนเพื่อความร่วมมือตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ , <http://www.mfa.go.th/web/902.php>

ผู้ร่วมการประชุมได้ร่วมกันอภิปรายในประเด็นของศักยภาพทางกลยุทธ์ของ OSCE ที่มีต่อภัยคุกคาม ความมั่นคง และเสถียรภาพในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

- OSCE นับเป็นองค์กรที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างยุโรปตะวันออกกับยุโรปตะวันตก โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่เกิดภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อาทิ โรคระบาด และความยากจน ซึ่งภัยคุกคามเหล่านี้ได้นำไปสู่ความร่วมมือระหว่าง OSCE กับภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งแอฟริกาและแปซิฟิก ทั้งนี้ การที่ประเทศหุ้นส่วนฝ่ายเอเชีย (Asian partners) ได้เป็นสมาชิกของ OSCE นับเป็นโอกาสดีที่จะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความหลากหลายร่วมกัน อันจะนำไปสู่การจัดการที่มีประสิทธิภาพ

- OSCE จำเป็นที่จะต้องสร้างสมดุลของความแตกต่างระหว่างความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียซึ่งมีมิติที่หลากหลายกับขอบเขตของ OSCE ในการมีส่วนร่วมในแต่ละมิติ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศหุ้นส่วนฝ่ายเมดิเตอร์เรเนียนกับประเทศหุ้นส่วนฝ่ายเอเชีย ซึ่งมีความอ่อนไหวและแตกต่างกันไป ดังนั้น การจัดตั้งองค์กรว่าด้วยความมั่นคงแห่งภูมิภาคเอเชียดังเช่น OSCE จึงเป็นประเด็นที่ควรนำเสนอเพื่อการพิจารณา

- อาเซียนได้มีข้อผูกพันที่จะไปสู่เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘) และพร้อมที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว สำหรับการจัดการปัญหาความยากจนนั้น อาเซียนได้ใช้แนวทางที่หลากหลายในการจัดการ อาทิ การสร้างเครือข่ายทั้งในระดับเอกชนและองค์กรอิสระเพื่อร่วมกันสร้างแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practices) และความรู้ความชำนาญทางเทคนิค ตลอดจนเพิ่มการตระหนักรู้ของสาธารณชนให้มากยิ่งขึ้น

- การรวมตัวในระดับภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค อาทิ ASEAN+3, WHO, ADB และ FAO ทำให้เห็นถึงความสำเร็จของความร่วมมือ อาทิ กรณี SARS และไข้หวัดนก ซึ่งเกิดจากความพยายาม ที่มากขึ้น และแผนปฏิบัติการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการต่อสู้กับ HIV/AIDS ตลอดจนการเตรียมพร้อมระดับสาธารณะ มาตรการเตือนภัยล่วงหน้า และการบริการด้านสุขภาพอย่างกว้างขวาง

ช่วงการอภิปราย

- นายกุลกฤษ สิงหรา ณ อยุธยา กล่าวต่อที่ประชุมว่า ในการประชุมผู้นำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) ครั้งที่ 2 ณ กรุงเทพมหานคร ที่ประชุมให้ความเห็นชอบกับ **ปฏิญญาว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนเพื่อต่อสู้กับโรคไข้หวัดนก และโรคติดต่ออื่น ๆ** ซึ่งระบุแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไข้หวัดนก และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้กิจกรรมต่างๆ ในปฏิญญาฯ บรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อส่งสัญญาณต่อประชาคมโลกถึงความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนกในระหว่างประเทศสมาชิก ACMECS ไทย

ได้ประกาศให้การสนับสนุนทางการเงินเป็นกองทุนเริ่มต้นจำนวน 2.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อจัดการกับปัญหาดังกล่าวในระดับภูมิภาค

- **นาย Le Hoai Trung** รองอธิบดีกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม กล่าวว่า ปัญหาความยากจนและโรคระบาดเป็นความท้าทายใหม่ต่อความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งส่งผลกระทบที่มีความซับซ้อนมากขึ้น แม้ว่าในความเป็นจริงปัญหาดังกล่าวมิได้เป็นเรื่องใหม่สำหรับทุกคน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสนใจต่อภัยคุกคามดังกล่าว ซึ่งมีผลต่อความมั่นคง ความสงบ และเสถียรภาพภายในภูมิภาคของเรา นอกจากนี้ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก็เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการปัญหาความยากจนและโรคระบาด ซึ่งรัฐบาลได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินการ ทั้งป้องกันและกำหนดมาตรการฉุกเฉินเพื่อรักษาเสถียรภาพให้คงอยู่ นอกจากนี้ ภาวะเปราะบางของการค้าโลก ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการป้องกันปัญหาความยากจนในประเทศกำลังพัฒนา

- **นาย U Knee Myint** รองอธิบดีกรมอาเซียน สหภาพพม่า กล่าวเพิ่มเติมว่า จุดสำคัญของปัญหา คือ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ การป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์จำเป็นต้องให้ความสำคัญไม่เพียงแต่ระดับชาติ แต่รวมทั้งระดับสากลในการสร้างสรรค์สังคมที่มีความมั่นคงและยั่งยืนมากขึ้น

- **นาย Yukio Takasu** เอกอัครราชทูตด้านความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่น กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องแยกแยะความแตกต่างระหว่างนิยามของความมั่นคง โดยรวมกับความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งนี้ การแยกแยะดังกล่าวจะตั้งอยู่บนมุมมองหรือวิธีการมองของผู้ที่มองความมั่นคงในแต่ละประเด็น ซึ่งขอบเขตของความสนใจต่อความมั่นคงของมนุษย์ (อาทิ ปัญหาความยากจน การพัฒนา ฯลฯ) ได้ขยายวงกว้าง ถึงแม้ว่าประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องจะไม่ใช่ประเด็นใหม่ก็ตาม สิ่งสำคัญคือ การพัฒนาให้มีความรู้สึกของความเป็นเจ้าของในการที่จะกล่าวในเรื่องของความมั่นคงของมนุษย์ภายในภูมิภาคเอเชีย ดังเช่นที่ OSCE ปฏิบัติ

- OSCE และ การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum-ARF) อาจสร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในอนาคตอันใกล้ อันจะช่วยจัดการกับความท้าทายต่อความมั่นคงของมนุษย์ในลักษณะของการข้ามภูมิภาค และให้มีความรู้สึกร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ประชาคมโลกควรทบทวนการพูดคุยที่เกิดขึ้นทั้งหมด และริเริ่มการจัดการกับความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องจากมีความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบซึ่งอาจขยายวงกว้างได้

๓. **การประชุมวาระที่ ๒** ภายใต้หัวข้อ “ความยากจนสู่โรคระบาด : การเผชิญภัยคุกคามต่อความมั่นคงของภูมิภาค” (Poverty to Pandemic : Countering Threats to Regional Security)

- ผู้ดำเนินการประชุม** : H.E. Ambassador Walter Siege, Austrian Federal Ministry for Foreign Affairs
- ผู้จัดรายงานการประชุม** : Mr. Jean-Michel Vidal, Permanent Representation of France to the OSCE
- ผู้อภิปราย** :
- Mr. Chamnan Wattanasiri, Chief of International Relations Subdivision, Community Development Department, Ministry of Interior of Thailand
 - H.E. Ambassador Brendan Moran, Head of the Permanent Mission of Ireland to the OSCE
 - Mr. Kiyosu Taniguchi, Head of Intelligence and Policy Planning Division, Infectious Disease Surveillance Center, National Institute of Infectious Disease, Japan
 - Dr. Ann Ancia, UN Regional Coordinator for Influenza in Asia-Pacific

สำหรับปัญหาความยากจน ที่ประชุมได้รับฟังประสบการณ์ของไทยเกี่ยวกับการพัฒนาโดยมีชุมชนเป็นฐานราก (community - based development) ซึ่งเน้นการบรรเทาความยากจน โดยสร้างความเข้มแข็งในการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน (sense of belonging in a community) ซึ่งจะช่วยสร้างข่ายความปลอดภัยทางสังคม (social safety net) เพื่อต่อต้านภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์ นอกจากนี้ยังช่วยปกป้องและสร้างมาตรการระยะยาว โดยเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน การเรียนรู้และการตระหนักรู้ ตลอดจนการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในประชาคม

ส่วนปัญหาโรคระบาด ที่ประชุมได้ทบทวนการแพร่กระจายของโรคไข้หวัดนกในปัจจุบันและความเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดต่อมนุษย์ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าในปัจจุบันโรคไข้หวัดนกเป็นสาเหตุหลักต่อการแพร่กระจายของโรคระบาด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะหิบบกประเด็นปัญหานี้เพื่อหาแนวทางที่มีความครอบคลุม แก่ปัญหาได้รอบด้าน และสามารถปฏิบัติได้จริงมากขึ้นระหว่างประชาคมโลก นอกจากนี้การตอบโต้อย่างรวดเร็วและทันการณ์ รวมถึงการมีบทบาทเชิงรุกของผู้เกี่ยวข้องต่อภัยที่อาจเกิดขึ้นในการแพร่กระจายของโรคไข้หวัดนกก็เป็นสิ่งสำคัญ

ในช่วงการอภิปราย ที่ประชุมได้ย้ำว่าภัยคุกคามในรูปแบบเดิมที่เกิดขึ้น ยังคงก่อให้เกิดข้อกังวลอย่างยิ่งต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรปมีบทบาทโดยตรงต่อเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะการจัดการกับภัยคุกคามที่ไม่รุนแรงนัก (low-key threats) ทั้งนี้การประชุมองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรปครั้งที่ผ่านมาและการประชุมในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือแต่ละประเทศในการจัดการกับปัญหา ดังนั้นองค์การความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรปควรที่จะสร้างกลไกที่เข้มแข็งในการหารือและแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยการเสนอขอบเขตของปัญหาดังกล่าวภายในสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และประเทศหุ้นส่วนในภูมิภาคเมดิเตอร์เรเนียนควรจะดำเนินการเช่นเดียวกัน

๔. การประชุมวาระที่๓ ภายใต้หัวข้อ : “ ความท้าทายและโอกาสในการร่วมมือในส่วนภูมิภาคเพื่อความมั่นคงของมนุษย์โลก ” (Challenges and opportunities for regional co-operation for global human security)

ผู้ดำเนินการประชุม : H.E. Ambassador Yukio Takasu, Ambassador Charge of Human Security, Ministry of Foreign Affairs of Japan

ผู้จัดรายงานการประชุม : Mr. Alexandru Ene, Permanent Mission of Romania to the OSCE

ผู้อภิปราย : - H.E. Jong Kook Lee, Deputy Director-General for Policy Planning, Ministry of Foreign Affairs and Trade, Republic of Korea
- H.E. Mr. Azizuddin Ahmadzadah, Director of the Fourth Political Department, Ministry of Foreign Affairs of Afghanistan
- Mr. Arkhom Termpittayapaisith, Deputy Secretary General, National Economic and Social Development Board (NESDB), Thailand

หลังช่วงระยะเวลาสงครามเย็นได้มีความขัดแย้งเพิ่มขึ้นภายในรัฐ และการเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ตลอดจนโลกาภิวัตน์ ทำให้ความรุนแรงด้านความมั่นคงของมนุษย์ขยายวงกว้าง ทั้งในแนวกว้างและแนวลึก และยังคงมีต่อไป ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจในคำจำกัดความและขอบเขตในความมั่นคงของมนุษย์เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจพื้นฐานร่วมกันในการดำเนินงาน โดยเป็นความรับผิดชอบของทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

การก่อการร้ายเป็นอุปสรรคสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคง สันติภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในประเทศ ซึ่งประเทศอัฟกานิสถานเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบโดยตรงในเรื่องการก่อการร้าย ประเทศอัฟกานิสถานจึงมีความต้องการความเข้าใจ และการช่วยเหลือระยะยาวจากประเทศต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมในการพัฒนาชาติ

ภูมิภาคอาเซียนได้เผชิญกับการคุกคามในรูปแบบเดิมโดยตรง การอภิปรายใน Track II ควรเป็นกุญแจสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคง และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การรวมตัวของ OSCE เป็นแนวทางและเครื่องมือในการเจรจาความมั่นคงในระดับนโยบาย รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการแก้ไขปัญหาของภูมิภาคเอเชีย นอกจากนี้ Track II ยังเป็นการลดช่องว่างระหว่างผู้กำหนดนโยบายและการดำเนินงานในภูมิภาคเอเชีย

ในช่วงการอภิปราย ที่ประชุมสนับสนุนให้ ARF มีส่วนร่วมกับ OSCE ใน Track II รวมทั้งสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานด้านวิชาการและแหล่งความรู้จากทั้งสองภูมิภาค นอกจากนี้ ยังกล่าวถึง

การค้ำนุชย์และ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในประเทศมองโกเลีย OSCE ก็ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายในประเทศมองโกเลีย

๕. การสรุปการประชุม

ผู้ดำเนินการประชุม : นายกุลกมุท สิงหราช อยุธา อธิปไตยกรยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ

ผู้จัดรายงานการประชุม : H.E. Ambassador Jan Deboutte, Head of Multilateral Cooperation, Ministry of Foreign Affairs of Belgium

เป็นระยะเวลากว่า ๓๐ ปีแล้วตั้งแต่มีการลงนามใน Helsinki Final Act ซึ่ง OSCE ได้มีการพัฒนาไปสู่องค์กรที่มีความสลับซับซ้อนโดยครอบคลุมในเรื่องของความมั่นคง ประเทศผู้เข้าร่วมประชุม OSCE ได้ผูกพันตนในเรื่องของความมั่นคง ความร่วมมือ หลักธรรมาภิบาล ประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมาก ยิ่งกว่านั้น ความมั่นคงปลอดภัยในภูมิภาคหนึ่งภูมิภาคใดไม่สามารถแยกออกจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโลกได้ ดังนั้น ประเทศผู้เข้าร่วมประชุม OSCE จึงให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหุ้นส่วนเพื่อความร่วมมือฝ่ายเอเชียและฝ่ายเมดิเตอร์เรเนียน โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน การประชุม OSCE ประจำปีในเอเชียเน้นการทำงานระหว่าง OSCE และหุ้นส่วนฝ่ายเอเชียโดยในระหว่างการประชุมได้มีการแสดงแนวความคิดต่าง ๆ อันหลากหลายเพื่อที่จะได้นำไปสู่โครงสร้างที่มีความถาวรมากขึ้นสำหรับการทำงานและความสัมพันธ์ต่าง ๆ โดยการพิจารณาถึงความเป็นเจ้าของภูมิภาคหรือให้คิดในระดับโลกและกระทำในระดับภูมิภาค

ตามชื่อของการประชุมในครั้งนี้ “สิ่งที่ท้าทายต่อความมั่นคงของโลก : จากความยากจนไปสู่โรคระบาด” เคยเป็นและยังคงเป็นเรื่องที่จำเป็น รวมถึงความเหมาะสมในเรื่องของเวลา: ความก้าวหน้าของประเทศในเอเชียในการที่จะก้าวไปสู่เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) อันจะนำไปสู่ความหวังในการที่จะเอาชนะความยากจนได้ในอนาคต

ในการประชุมครั้งนี้ได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางในคำจำกัดความของความมั่นคงรอบด้าน (comprehensive security) และความมั่นคงของมนุษย์ (human security) ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีค่าและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการรับมือกับสิ่งท้าทายต่างๆ และได้ข้อสรุปว่าแนวคิดเรื่องความมั่นคงรอบด้านกับความมั่นคงของมนุษย์ก็ยังคงพัฒนาการต่อไปและจะมีขอบเขตที่กว้างยิ่งขึ้น

ความสำคัญสำหรับแต่ละประเทศคือความเต็มใจและความสามารถในการหาสาเหตุที่แท้จริงและลักษณะหรือธรรมชาติของปัญหาแต่ละเรื่อง ในขณะที่เดียวกันผู้กำหนดนโยบายก็จำเป็นต้องหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดรวมทั้งสร้างความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติเพื่อช่วยให้วิธีการในแต่ละทางเกิดผลในทางปฏิบัติและครอบคลุมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ในส่วนของประเทศไทยก็มี

ความเชื่อในเรื่องดังกล่าวอยู่และประเทศไทยเองก็ได้รับประสบการณ์อันมีค่าจากวิธีการดังกล่าว ตั้งแต่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคต่างๆ ในช่วงแรกๆ เช่น เชื้อ HIV หรือ โรคเอดส์ โรค SARs และใช้หัวหน้าวิธีการในการต่อสู้กับอาชญากรรม การค้ามนุษย์ และการลักลอบค้ายาเสพติดรวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งในการสร้างความมั่นคงข้ามเขตแดนและมาตรการในการวางกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผู้เข้าร่วมประชุมหลายท่านได้แสดงความสนใจในประสบการณ์ของประเทศไทยเรื่องการพัฒนาชุมชน ซึ่งประเทศไทยเองรู้สึกเป็นเกียรติและมีความเต็มใจในการที่จะได้ร่วมแบ่งปันรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวและประสบการณ์ต่อไป โดยแนวคิดในการพัฒนาชุมชนอาจเป็นประเด็นหนึ่งสำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนสำหรับ OSCE ที่จะดำเนินการจัดประชุมครั้งต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาความมั่นคงของมนุษย์ได้มากขึ้น โดยเน้นไปในเรื่องการจัดการความยากจนซึ่งเป็นการแก้ไขที่ต้นเหตุแทนการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ

ในการประชุมช่วงพิเศษ ต่อคำถามของเลขาธิการ OSCE นั้นก่อนข้างมีความชัดเจนว่าทั้งประเทศหุ้นส่วนฝ่ายเอเชียและยุโรปจะได้รับประโยชน์มหาศาลจากความร่วมมือในการที่จะเผชิญหรือรับมือกับการคุกคามจากการจัดการความยากจนและการแพร่ระบาดของโรค โดยให้มีการเจรจากันอย่างสม่ำเสมอในลักษณะเปิดและใกล้ชิดกันมากขึ้น ไม่เพียงแต่เป็นการเจรจาระหว่างหน่วยงานของรัฐเท่านั้น หากแต่จะต้องมีการเจรจาในหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานด้านวิชาการด้วย

ในการประชุมครั้งนี้ได้มีการเสนอให้มีการจัดตั้งการเชื่อมโยงที่เป็นรูปธรรมระหว่าง ARF และ OSCE โดยเน้นการเจรจาใน Track II ซึ่งควรจะมีความเป็นไปได้ในอนาคตอันใกล้

ประเด็นของการหารือระหว่างสองภูมิภาคนี้ควรมีความเกี่ยวพันทั้งในเรื่องการคุกคามต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการป้องกันในระยะยาวแก่ความมั่นคงของมนุษย์ โดยประการแรกจะต้องสร้างความเข้าใจในเรื่องของการคุกคามต่อความมั่นคงระหว่างทัศนคติของเอเชียและยุโรปเสียก่อนเพื่อที่จะได้หาวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหาความมั่นคงร่วมกัน ข้อเสนอในการจัดตั้งเครือข่ายแก้ไขวิกฤตในฐานะที่เป็นกลไกในการประสานการดำเนินการในกรณีการคุกคามที่เป็นปัญหาเฉพาะต่อความมั่นคงของมนุษย์ก็จะเป็นประเด็นที่สำคัญอันหนึ่งสำหรับทุกฝ่ายด้วย